

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zofia
Nazwisko: Malinowska
Nazwisko rodowe: Grzechynka
Miejsce urodzenia: Juszczyn
Data urodzenia: 27-07-1930
Imię ojca: Henryk
Imię matki: Helena
Dodatkowe informacje: Zofia Grzechynka po wyjściu z więzienia była szykanowana przez niemożność otrzymania pracy, pomimo podejmowanych prób zatrudnienia się.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Zofia Grzechynka wstąpiła do organizacji „Wolność i Solidarność” (WiS), dowodzonej przez Stanisława Salę w listopadzie 1948 roku i brała w niej aktywny udział. Zatrzymana 20.12.1948 przez PUBP w Wadowicach. W czasie śledztwa torturowana i bita, co pozostawiło trwale ślady. Akt oskarżenia został sporządzony 31.01.1949 w PUBP w Wadowicach. Została oskarżona z art. 14 par. 1 i 4 par. 1 Dekretu z 13.06.1946 oraz z art. 259 KK, tj. o przynależność do WiS i udział w jednej akcji. Sprawa została przekazana do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Akta złożono 14.11.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 4324/I. Przerejestrowano 25.10.1968 do nr 1354/III.	Akta o sygn. IPN Kr 07/1251 t. 1-4 (1354/III).	Więcej szczegółów dotyczących znęcania się nad Zofią Grzechynką w trakcie śledztwa znajduje się w aktach sądowych z 1995 o sygn.: IPN Ka 931/214.
Akta sprawy w WPR w Krakowie. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Grzechynki wydał prokurator WPR w Krakowie mgr Jerzy Pauli. Akt oskarżenia został przesłany do WPR w Krakowie 18.03.1949, zatwierdzony przez podprokuratora WPR w Krakowie kpt. Edwarda Jaśko i przekazany do WSR w Krakowie.	Akta o sygn. IPN Kr 111/1633 (Pr 2337/48).	

Śledztwo Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie i sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie. Akt oskarżenia został przesłany do WPR w Krakowie 18.03.1949, zatwierdzony przez podprokuratora WPR w Krakowie kpt. Edwarda Jaśko i przekazany do WSR w Krakowie. Rozprawa Główna w trybie doraźnym odbyła się 04-05.04.1949 przed WSR w Krakowie, który orzekał w składzie: przewodniczący - kpt. Ludwik Kiełtyka oraz ławnicy - kpr. Józef Tołstyko i kpr. Józef Wyciszkievicz. Wyrokiem z 06.04.1949 Zofia Grzechynka została skazana na 10 lat więzienia. Od wyroku jej obrońca dr Władysław Kunarzewski wniósł skargę rewizyjną, która postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie z 08.06.1949 została pozostawiona bez uwzględnienia. Osadzona w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Na podstawie amnestii, postanowieniem WPR w Krakowie z 10.08.1953 kara została zmniejszona o 1/3, tj. do 6,5 roku więzienia. Zwolniona warunkowo z więzienia 11.12.1953, na mocy postanowienia WSR w Krakowie z 08.12.1953.

Akta o sygn. IPN Kr 110/4238 t. 1-4 (Pr 2337/48; Sr 607/50).

Charakterystyka nr 139 dot. niepodległościowego oddziału Stanisława Sali, ps. „Chojnicki Janusz”, „Szmidt”. Jako uczeń 4 klasy gimnazjum w Osielcu, a zarazem harcerz, zorganizował on początkowo grupę ZHP, tzw. Zastęp Zastępowych, o nazwie „Leśni Ludzie”, w której z inspiracji nauczyciela gimnazjum zorganizował „kącik polityczny”. W skład tej grupy wchodzili młodzi chłopcy - uczniowie tegoż gimnazjum. W marcu 1947 grupa zmieniła nazwę na: „Podhalańska Grupa Operacyjna Podziemnego Wojska Polskiego Oddział Józefa Piłsudskiego”. Komendantem organizacji został Stanisław Sala, a jego zastępcą Adam Sasuła ps. „Czarny Leszek”. Organizacja liczyła wówczas 8 osób (przez cały okres istnienia 16). W marcu 1948 organizacja ponownie zmieniła nazwę na „Wolność i Sprawiedliwość”. W kwietniu 1948 Sala został aresztowany, jednak udało mu się zbiec z posterunku MO w Makowie Podhalańskim. Po ucieczce zaczął się ukrywać, jednocześnie zorganizował WiS w nowym składzie. Terenem jej działania były powiaty: myślenicki i wadowicki, a także Żąbkowice Śląskie i powiat chrzanowski. Najbardziej spektakularną akcją oddziału była likwidacja funkcjonariusza MO ppor. Mariana Kurdziela 21.08.1948. W marcu 1948 PUBP w Myślenicach wszczął wobec grupy Sali rozpracowanie operacyjne krypt. „Kominiarze”, w którym wykorzystano 3 informatorów o ps.: „Lew”, „Wrona” i „Poprawny”. Ponadto PUBP w Myślenicach i w Wadowicach przeprowadziły przez kilka miesięcy kilkanaście akcji pościgowych. Oddział został rozbity w grudniu 1948. Aresztowano w sumie 15 członków WiS oraz 40 współpracowników, którzy otrzymali wysokie wyroki, z karą śmierci włącznie. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Zofii Grzechynki, która występuje jako żołnierz tej organizacji od listopada do grudnia 1948, biorący udział w jednej akcji. Aresztowana 20.12.1948 i skazana wyrokiem WSR w Krakowie z 06.04.1949 na 6,5 roku więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/138 (139/X).

Zofia Grzechynka została skazana na 10 lat więzienia, a dopiero później, na podstawie amnestii, WPR w Krakowie zmniejszyła jej karę do 6,5 roku więzienia.